

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

**VÝTVARNÝ KONCEPT
A GRAFICKÁ ÚPRAVA KNIHY**

MY SHAPES

Kristýna Rendlová

Plzeň 2021

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Vizuální komunikace

Bakalářská práce

**VÝTVARNÝ KONCEPT
A GRAFICKÁ ÚPRAVA KNIHY**

MY SHAPES

Kristýna Rendlová

Vedoucí práce: Doc. akademický malíř František Steker
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kristýna RENDLOVÁ**
Osobní číslo: **D18B0180P**
Studijní program: **B8206 Výtvarná umění**
Studijní obor: **Ilustrace a grafika, specializace Vizuální komunikace**
Téma práce: **VÝTVARNÝ KONCEPT A GRAFICKÁ ÚPRAVA KNIHY – MY SHAPES**
Zadávající katedra: **Katedra výtvarného umění**

Zásady pro vypracování

Tvůrčí záměr: Mým záměrem je vytvořit knihu o pokojových rostlinách, s návody jak dotvářet životní prostředí jinými způsoby.

Způsob realizace: výtvarný koncept zpracuji digitálně, zhotovím knihu.

Cíl: Vytvořit knihu o pokojových rostlinách pěstovaných mimo květináč. Jaké rostliny se k takovému způsobu pěstování hodí, jak si takovou instalaci vytvořit a jak se o ni starat.

Předpokládaný charakter výstupu: Vytištěná kniha, prostorová instalace se živými rostlinami.

Rozsah průvodní zprávy: minimálně tři normostrany

Rozsah teoretické části: **min. 3 normostrany textu**
Rozsah praktické části: **vyplyne ze zpracování BP**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

AMBROSE, G., HARRIS, P. *Layout: velký průvodce grafickou úpravou*. 1.vyd. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2165-8.
PECINA, M. *Knihy a typografie*. 3.vyd. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-040-0.

Vedoucí bakalářské práce: **Doc. akademický malíř František Steker**
Katedra designu

Oponent bakalářské práce: **Doc. akademický malíř Ditta Jiříčková**
Katedra designu

Datum zadání bakalářské práce: **31. října 2020**

Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2021**

L.S.

Doc. akademický malíř Josef Mištera
děkan

Mgr. Jindřich Lukavský, Ph.D.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně
a nejedná se o plagiát.

Plzeň, duben 2021

.....
podpis

OBSAH

1. Téma a cíl práce

1. 1. Téma a důvod volby

1. 2. Cíl práce

2. Popis přípravy a proces tvorby

2. 1. Rešerže

2. 2. Příprava podkladových materiálů

2. 3. Ilustrace

2. 4. Navrhování layoutu

2. 5. Typografie

2. 6. Technické zpracování

2. 7. Prostorová instalace

3. Shrnutí

4. Resumé

5. Použité zdroje

6. Obrazové přílohy

1. Téma a cíl práce

1. 1. Téma a důvod volby

Jako téma své kvalifikační práce jsem si zvolila grafickou úpravu knihy a výtvarný koncept. Doposud jsem neměla možnost vytvořit kompletní výtvarný koncept knihy, proto bylo toto zadání pro mne skvělou příležitostí. Obrovským podmětem pro mě byl momentálně sílící zelený trend. Lidé do svých každodenních konverzací zapojují mimo počasí a politiky i péči o pokojové rostliny.

Sedm z deseti mileniálů se považuje za „plant parents“, kteří v době tekuté modernity a vysokých nákladů na život hledají způsoby, jak uspokojit potřebu se o něco starat, i když ne až tak úplně vážně.

Rostliny pro mnoho lidí utváří útulný domov, vytvářejí pocit intimity a tak se můžeme ostříhnout od rušného života. Přeci jen je tu myšlenka vnášet rostliny do interiéru dlouhá století, zelená barva uklidňuje a vnáší do místnosti život a pak je to taky koníček. Napadlo mě tedy, že spojím svou zálibu v rostlinách a grafické dovednosti a vytvořím tedy krátkou publikaci pro další nadšence.

1. 2. Cíl práce

Cílem mé práce je vytvořit ilustrovanou knihu o pokojových rostlinách pěstovaných mimo květináč s návody, jak dotvářet životní prostředí jinými způsoby. Objasnit, jaké pokojovky se k takovému způsobu pěstování hodí, jak si takovou instalaci vytvořit a jak se o ni starat.

Spojením co nejvíce disciplín vizuálního komunikátora od zpracování ilustrací, přes návrh přebalu po typografickou sazbu vytvořit knihu a připravit prostorovou instalaci se živými rostlinami.

2. Popis přípravy a proces tvorby

2. 1. Rešerže

Prvním krokem bylo prozkoumat trh a vyhledat knihy, které se zaměřují na pěstování pokojových rostlin, to jak české tak zahraniční. Přečetla jsem si tedy několik knih, abych měla celistvější představu o tom jakou cestou se chci vydat. Spousta novějších knih měla kvalitní typografické zpracování i layout, ale rozhodla jsem se, že kniha bude na sto procent ilustrovaná. Díky fotografiím ztráceli knihy které jsem viděla, právě tu živost a hravost, kterou rostliny představují.

2. 2. Příprava podkladových materiálů

Další fází mé práce bylo zpracovat textovou část. Čerpala jsem z mnoha odborných knih, webových stránek (viz zdroje), či z konzultací se zaměstnanci specializovaných květinářství. Na základě nově nabitých vědomostí jsem sepsala krátké a srozumitelné texty.

2. 3. Ilustrace

Vzhledem ke kapitole o japonském pěstování Kokedam v zemitém balu se mi vybavila japonská kaligrafie a to především styl Soušo. V tomto stylu japonské kaligrafie dostává forma přednost před čitelností. Ke čtení tohoto typu písma jsou většinou způsobilí pouze zkušení kaligrafové. Zde hraje roli stylizované umělecké dílo. A jelikož mezi nejčastější motivy na japonských svitkových obrazech patří zvířata a právě rostliny, přišel mi tento způsob vyjádření tím pravým.

Opatřila jsem si tedy kaligrafické štětce a silně pigmentovanou tuš a začala tvořit ilustrace. Ilustrace jsem následně skenovala barevně, a to především kvůli prostoru a kresbě, který mi scan do černé a bílé vytrácel. Poté jsem fotografie upravovala v programu Adobe Phothoshop. Zkoušela jsem obarvovat prvky ilustrací do zelené, pro větší živost, ale kresba pak měla opačný efekt. Proto jsem zelenou barvu použila v typografii a propojila s přebalem knihy.

2. 4. Navrhování layoutu

Následně jsem provedla analýzu různých formátů a dospěla jsem k závěru, že pro můj záměr bude vhodný formát na výšku v poměru 3:4 a to přesněji 150mm na 200mm. Daný formát je dostatečně velký pro zvolený způsob posouvání a deformování sazebního obrazce a jeho komponování přímo k dané ilustraci. Layout je tedy dost proměnlivý a každá dvojstrana má svůj. Přesto mi jednotnost drží styl ilustrací, font v nadpise i textu a jejich neproměnlivá velikost se zarováním na levý praporek.

Vzhledem k úzkosti knižního bloku a vizuální stránce knihy jsem vynechala paginaci. K orientaci čtenáři slouží obsah na začátku knihy, aby se podíval jak jdou jednotlivé kapitoly za sebou a vždy umístěný název kapitoly nahoru na lichou stranu, kam právě čtenáři vždy u jakéhokoliv dokumentu padnou oči jako první.

2. 5. Typografie

Pro sazbu jsem volila font Arno Pro, kterou vytvořil Robert Slimbach ve společnosti Adobe. Arno je serifové písmo ve starém stylu, které čerpá inspiraci z různých písem z 15. a 16. století. Použila jsem řez Regular Semibold pro obsah a citát na začátku knihy a dále jsem používala řez Light Display ve velikosti 11 se zarováním na levý praporek, což umožňuje konstantní velikost mezislovních mezer spolu s vyššími proklady.

Jako druhý font jsem použila bezpatkový Franklin Gothic Medium, který jsem používala pouze ve vežráčkové formě pro názvy jednotlivých kapitol, kde jsem využila zelenou barvu abych do publikace skrze ní vnesla život a vůni rostlin.

2. 6. Technické zpracování

Knihu jsem později zkompletovala knižní vazbou V2 s pevnými desky a odkrytým hřbetem, pro tvrdé desky jsem se rozhodla kvůli opětovnému otevírání knihy. Vazba umožňuje úplné otevření knihy, tutíž nedeformuje dvojstránkové ilustrace. Daný formát je dostatečně velký pro zvolený způsob posouvání a deformování sazebního obrazce a disponuje příjemným poměrem stran.

Pro vnitřní strany jsem volila vysoce kvalitní 100% recyklovaný papír v přírod-

ním tónu Keaykolour Particles Sunshine v gramáži 170 g/m², jehož součástí jsou zlaté částice a vlákna. Vybírala jsem přírodní odstín kvůli jemnému kontrastu a příjemné hloubce mezi ilustracemi a papírem. Dále jsem použila přírodní pauzovací papír Zanders Spectral v gramáži 100 g/m², který jsem použila pro celostránkové ilustrace k dosažení efektu hloubky, světla a barev.

Knihu jsem vytvářela a sázela v programu Adobe Indesign, pro sazbu a složení všech prvků do jednoho celku připraveného pro digitální tisk v prostředí CMYK.

2. 7. Prostorová instalce

K charakteru výstupu mimo zhotovenou knihu dále patří prostorová instalace spolu s živými rostlinami. Kde jsem se rozhodla zcela se vyhnout propagačnímu plakátu a vytvořit spíše zákoutí.

Jako pozadí jsem vytvořila mechovou stěnu, na dřevěný rám jsem připevnila černý sololit a na tuto základnu později lepila silikonem stabilizovaný mech. Mech jsem stabilizovala za pomoci směsy glycerinu a vysokoprocentního lihu.

Do popředí rozvěsím rostlinné instalace kterými se zabývám v knize, kokedamy, tillandsie, atd. a na stolek či zavěšenou polici nainstaluji mech spolu s knihou.

3. Shrnutí

Jako téma své kvalifikační práce jsem si zvolila grafickou úpravu knihy a její výtvarný koncept. Doposud jsem neměla možnost vytvořit kompletní výtvarný koncept knihy, proto bylo toto zadání pro mne skvělá příležitost.

Mým cílem bylo vytvořit ilustrovanou knihu o pokojových rostlinách pěstovaných mimo květináč, s návody jak dotvářet životní prostředí jinými způsoby. Objasnit jaké pokojovky se k takovému způsobu pěstování hodí, jak si takovou instalaci vytvořit a jak se o ni starat.

Tato kniha svým konceptem a zpracováním ilustrací boří zasetý stereotyp knih o rostlinách, které jsou ilustrované z velké části fotografiemi a nebo studijní kresbou. Volnost tušových ilustrací publikaci vkládá větší živost, než by byla kdy schopná fotografie.

Vzhledem ke kapitole o japonském pěstování kokedam v zemitém balu se mi vybavila japonská kaligrafie a to především styl Soušo. V tomto stylu japonské kaligrafie dostává forma přednost před čitelností. A jelikož mezi nejčastější motivy na japonských svitkových obrazech patří zvířata a právě rostliny, přišel mi tento způsob vyjádření tím pravým.

K černým ilustracím jsem volila přírodní odstín papíru kvůli jemnému kontrastu a příjemné hloubce mezi ilustracemi a papírem. Také jsem použila pauzovací papír pro celostránkové ilustrace k dosažení efektu hloubky a světla. Do knihy jsem vnesla zelenou barvu pro živost pomocí názvu typografie a motivu titulní strany.

K výstupu mimo zhotovenou knihu dále patří prostorová instalace spolu s živými rostlinami pěstovanými mimo květináč kterým se věnuji v knize.

4. Resumé

As the topic of my qualification work, I chose the graphic design of a book and its artistic concept. So far, I have not had the opportunity to create a complete artistic concept for a book, so this assignment was a great opportunity.

My goal was to create an illustrated book about houseplants grown outside the pot, including instructions on how to create a suitable environment for the plants in other ways. Clarify which plants are suitable for such a method of cultivation, how to create such an installation and how to take care of it.

With its concept and processing of illustrations, this book breaks the captivated stereotype of books about plants, which are largely illustrated by photographs or study drawings. The freedom of ink illustrations makes the publication more alive than photography would ever be able to do.

Due to a chapter on the Japanese cultivation of Kokedama, I thought about calligraphy, especially the style of Sosho. In this style of Japanese calligraphy, form takes precedence over readability. Since animals and plants are among the most common motives in Japanese scroll paintings, this way of expressing came as a right way. Due to the black illustrations, I chose a natural shade of paper because of the subtle contrast and pleasant depth between the illustrations and the paper. I also used tracing paper for full-page illustrations to achieve an effect of depth and light. I brought green color to the book for liveliness using the motive of a title page.

Output outside the completed book also includes a spatial installation together with live plants grown outside the flowerpot, which I deal with in the book.

5. Použité zdroje

a) Knižní literatura

1. AMBROSE, G., HARRIS, P. *Layout: velký průvodce grafickou úpravou*. 1.vyd. Brno: Computer Press, 2009. ISBN 978-80-251-2165-8.
2. BLAŽEK, F., KOČIČKA, P. *Praktická typografie*. 1.vyd. Praha: Computer Press, 2000. ISBN 80-7226-385-4.
3. JEŽKOVÁ, V., FRANCOVÁ, N. *Kvítky v bytě*. 1.vyd. Brno: CPress, 2019. ISBN 978-80-264-2428-4
3. PARKEROVÁ, C. *Kokedama*. 1.vyd. Praha: Metafora, 2018. ISBN 978-80-7359-555-5
4. PECINA, M. *Knihy a typografie*. 3.vyd. Brno: Host, 2017. ISBN 978-80-7577-040-0.
5. VACHOVÁ, A., ZACHAROV, R., GAŠPAROVIČOVÁ, Z. *Pokojevky a jak se o ně starat*. 3.vyd. Praha, 2020. ISBN 978-80-270-5035-2

b) Internetové zdroje

1. HRUBÁ, L. Jak vyrobit kokedamu, zahradanani.cz [online] [cit. 16. 12. 2020]
Dostupné z: < <https://zahradanani.blogspot.com/2016/03/jak-vyrob-kokedamu.html> >
2. HRUBÁ, L. Jak osázet sukulentní terárium, zahradanani.cz [online] [cit. 13. 1. 2021]
Dostupné z: < <https://zahradanani.blogspot.com/2019/03/jak-osazet-sukulentni-terarium.html> >
3. HRUBÁ, L. Jak osázet vlhkomilné terárium, zahradanani.cz [online] [cit. 18. 1. 2021]
Dostupné z: < <https://zahradanani.blogspot.com/2020/08/jak-osazet-vlhkomilne-terarium.html> >
4. VÁLKOVÁ, K. Typografický tahák nejen pro grafiky, peckadesign.cz [online] [cit. 10. 12. 2020]
Dostupné z: < <https://www.peckadesign.cz/blog/typograficky-tahak-nejen-pro-grafiky> >

6. Obrazové přílohy

Příloha 1

Ilustrace Kokedam a Parožnatek na kmeni

Příloha 2

Ilustrace vlhkomilných a suchomilných terárií

Příloha 3

Ilustrace Tillandsií

Příloha 4

Ilustrace dekorativních rostlin

Příloha 5

Vytvořené rostliné instalace

Příloha 6

Postup práce na titulní straně a vazbě knihy

Příloha 7

Postup práce s ilustracemi a textem

Příloha 8

Návrh na zpracování instalace

Příloha 9

Mechová stěna k instalaci

Příloha 10

Detail nápisu na mechové stěně

Příloha 11

Mechová stěna vytvořená k instalaci

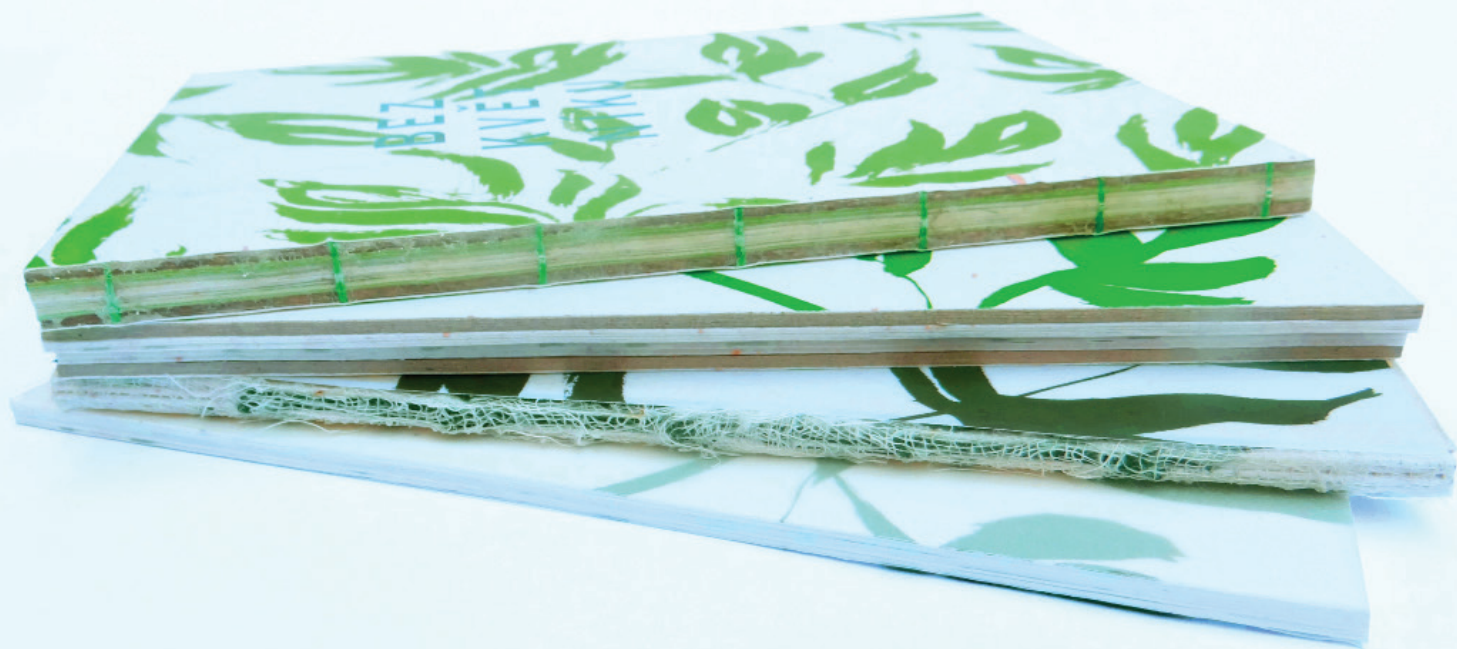

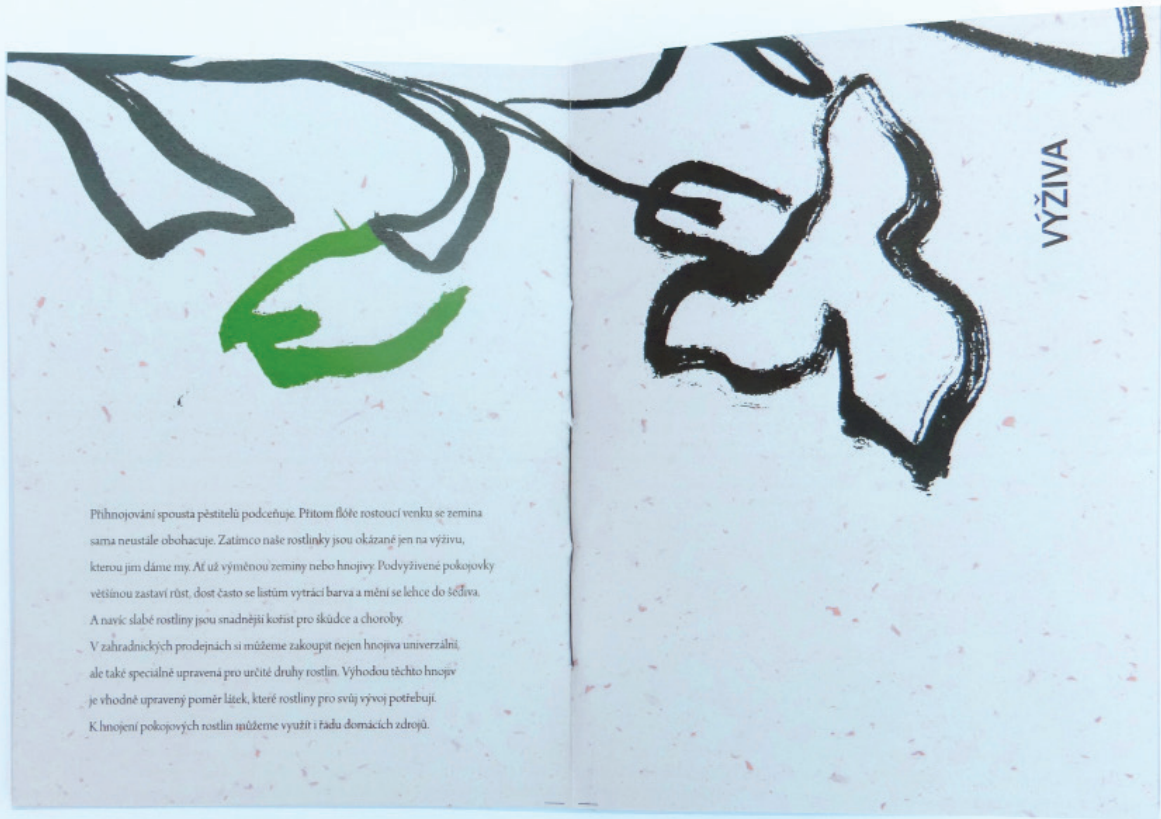

BEZ
KVĚT
NÍKU

BEET
KVEET
NIJKU

BEZ
KVET
NIKU